

Pach Zsigmond Pál munkásságának bibliográfiája 1989–1999*

1943–1988

Ld. *Történelmi Szemle* 27(1984) 313–334. l., továbbá: *Gazdaság, társadalom, történetírás. Emlékkönyv Pach Zsigmond Pál 70. születésnapjára. Economy, Society, Historiography. Dedicated to Zsigmond Pál Pach on his 70th Birthday.* Szerk./Ed. by Ferenc Glatz. Bp. 1989. (Társadalom- és művelődéstörténeti tanulmányok 6.) 351–374. l.

1989

Avatóbeszéd Makkai László akadémiai székfoglalóján (1985. dec. 13.). In: *Tovább... Emlékkönyv Makkai László 75. születésnapjára.* Szerk. Barcza József. Debrecen, 1989. 7–9. l.

Pannus coloratus és pannus griseus a XIII. századi Magyarországon. In: *Tanulmányok Karácsonyi Béla hetvenedik születésnapjára.* Szerk. Kulcsár Péter–Mader Béla–Monok István. Szeged, 1989. 71–80. l.

[Hozzászólások a Specializzazione e diversificazione dell' economia rurale és a Processi di urbanizzazione c. témakörök vitájában.] In: *Metodi, risultati e prospettive della storia economica secc. XIII–XVIII. Atti della „Ventesima Settimana di Studi”* (19–23 aprile 1988). A cura di Simonetta Cavaciocchi. Firenze, 1989. (Atti delle „Settimane di Studi” e altri Convegni 20.) 184–185., 272–273. l.

Komplizierter Geflecht. *Budapester Rundschau* 23(1989) 30. sz. 3. l.

Lapszéli jegyzetek. *Népszabadság* 47(1989) 123. sz. 21. l.

Mérhető-e a közeljövő? (Viszónvázlat Fodor Gábornak.) *Népszabadság* 47(1989) 129. sz. 9. l.

Bonyolult szövedék. *Népszabadság* 47(1989) 164. sz. 4. l.

Lenin az államapparátus működéséről, 1919. november–1921. március. *Világosság* 30(1989) 170–173. l.

Levantine Trade Routes to Hungary, 15th–17th Centuries. *Acta Historica Academiae Scientiarum Hungaricae* 33(1987) 57–65. l.

Magyarország helye Európában. Elméleti munkánk feladatairól. *Népszabadság* 47(1989) 244. sz. 9. l.

Megnyitó a Magyar–Bolgár Történész Vegyesbizottság ülészakán. In: *Bulgária 681–1981.* Szerk. Niederhauser Emil–Palotás Emil. Bp. 1989. 8–10. l.

A NEP bevezetésének előzményei Lenin írásaiban. *Magyar Tudomány* 34(1989) 558–571. l.

* Pach Zsigmond Pál akadémikust, az Intézet korábbi igazgatóját 80. születésnapja alkalmából az MTA Történettudományi Intézete értesítője az elmúlt egy évtized munkásságának bibliográfiájával köszönti.

1990

„A harmincadvám eredete”. Bp. 1990. (Értekezések, emlékezések) 83 l.

Át lehet-e „csúszni” Nyugat-Európába? Beszélgetés Pach Zsigmond Pál akadémikussal. [Hovanyecz László interjúja.] *Népszabadság* 48(1990) 60. sz. 9. l.

The East-Central European Aspect of the Overseas Discoveries and Colonization. In: *The European Discovery of the World and its Economic Effects on Pre-Industrial Society, 1500–1800. Papers of the Tenth International Economic History Congress*. Ed. by Hans Pohl. Stuttgart, 1990. (Vierteljahrschrift für Sozial- und Wirtschaftsgeschichte. Beiheft 89.) 178–194. l.

Az első kudarc, avagy mitől lett „gőgös” a magyar nemes. *Magyar Nemzet* 53(1990) 221. sz. 5. l.

[Hozzászólás a L'economia rurale és a Le attività urbane c. témakörök vitájában.] In: *La donna nell' economia secc. XIII–XVIII. Atti della „Ventunesima Settimana di Studi”* (10–15 aprile 1989). A cura di Simonetta Cavaciocchi. Firenze, 1990. (Atti delle „Settimane di Studi” e altri Convegni 21.) 411–413. l.

Hungary's Place in Europe. (On the Lessons of Economic History.) *Aula* 12(1990) 2. sz. 42–46. l.

István Széchenyi's Plan for the Regulation of the Lower Danube. In: *Environment and Society in Hungary*. Ed. by Ferenc Glatz. Bp. 1990. (Etudes Historiques Hongroises 1990. 3.) 185–206. l.

Magyarország a kora újkori világgazdaságban. *Társadalmi Szemle* 45(1990) 2. sz. 24–30. l.

Makkai László 1914–1989. *Magyar Tudomány* 35(1990) 611–613. l.

Makkai László ravatalánál. *Confessio* 14(1990) 2. sz. 104–107. l.

A Mátyás-kérdés történetéből. In: *Hunyadi Mátyás. Emlékkönyv Mátyás király halálának 500. évfordulójára*. Szerk. Rázsó Gyula–V. Molnár László. Bp. 1990. 5–28. l.

Mátyás király igazsága. *Népszabadság* 48(1990) 300. sz. 29. l.

Rozwój narodowy, świadomość narodowa. *Kwartalnik Historyczny* 95(1988) 4. sz. 135–154. l.

Ungarn in der frühneuzeitlichen Weltwirtschaft. In: *Modern Age–Modern Historian. In memoriam György Ránki 1930–1988*. Ed. by Ferenc Glatz. Bp. 1990. 59–70. l.

Von der Schlacht bei Mohács bis zur Rückeroberung Budas. (Der internationale Hintergrund.) *Acta Historica Academiae Scientiarum Hungaricae* 33(1987) 129–149. l.

1991

Colony or Periphery? The Position of East-Central Europe at the Dawn of Modern Times. *Aula* 13(1991) 2. sz. 191–198. l.

Hommage à György Ránki. *Acta Historica Academiae Scientiarum Hungaricae* 34(1988) 353–357. l.

[Hozzászólások a Tavola rotonda-vitában.] In: *Forme ed evoluzione del lavoro in Europa: secc. XIII–XVIII. Atti della „Tredicesima Settimana di Studi”* (2–7 maggio 1981). A cura di Annalisa Guarducci. Firenze, 1991. (Atti delle „Settimane di Studi” e altri Convegni 13.) 835–836. l.

[Hozzászólások a Struttura e funzionamento dell'impresa, a La contabilità, a L'imprenditore c. témakörök vitájában; a Struttura e funzionamento dell'impresa, a La contabilità és a L'imprenditore c. témakörök együttes vitájában; az Impresa e cultura és az Impresa. Stato. Società c. témakörök vitájában.] In: *L'impresa. Industria, commercio, banca secc. XIII–XVIII. Atti della „Ventiduesima Settimana di Studi”* (30 aprile–4 maggio 1990). A cura di Simonetta Cavaciocchi. Firenze, 1991. (Atti delle „Settimane di Studi” e altri Convegni 22.) 154–156., 269–270., 335–336., 599–600., 1024–1025. l.

- A közép-kelet-európai régió az újkor kezdetén. *BUKSZ* 3(1991) 351–361. l.
Old and New Syntheses of Hungarian History. *Acta Historica Academiae Scientiarum Hungaricae* 34(1988) 291–306. l.
Széchenyi, Metternich és az Al-Duna-szabályozás 1833–34-ben. *Magyar Tudomány* 36(1991) 1196–1208. l.

1992

Colony or Periphery? The Position of East-Central Europe in the 16th–17th Centuries. In: *17° Congreso Internacional de Ciencias Historicas. 17e Congrès International des Sciences Historiques. 17th International Congress of Historical Sciences*. II. Co-ordinadores de la edición: Eloy Benito Ruano–Manuel Espadas Burgos. Madrid, 1992. 826–832. l.

Érvek az elkanyarodás mellett. *BUKSZ* 4(1992) 145–154. l.

[Hozzászólás a La carta c. témakör vitájában.] In: *Produzione e commercio della carta e del libro secc. XIII–XVIII. Atti della „Ventitreesima Settimana di Studi”* (15–20 aprile 1991). A cura di Simonetta Cavaciocchi. Firenze, 1992. (Atti delle „Settimane di Studi” e altri Convegni 23.) 202–203. l.

Megjegyzések Alekszandr Cipko: A sztálinizmus forrásai c. tanulmányához. In: *A nemzetközi munkásmozgalom történetéből. Évkönyv. 1992*. Szerk. Harsányi Iván–Jemnitz János–Székely Gábor. Bp. 1992. 264–267. l.

Polgárosodás vagy nemesedés? Kereskedelem és tőkefelhalmozás a 16–17. századi Magyarországon. *História* 14(1992) 5–6. sz. 46–48. l.

Az Újvilág felfedezése. *Magyar Hírlap* 25(1992) 302. sz. 10. l.

1993

A Levante-történetírás fordulata 1879 és 1918 között. *Századok* 127(1993) 239–269. l.

Iskolák és irányzatok a történetírásban... [Válasz az AETAS körkérdésére a magyar történettudomány szerkezetéről és intézményrendszeréről.] *AETAS* 1993. 4. sz. 201–203. l.

The Pepper Supply of Hungary in Late Medieval and Early Modern Times. In: *A Special Brew ... Essays in Honour of Kristof Glamann*. Ed. by Thomas Riis. Odense, 1993. (Odense University Studies in History and Social Sciences 165.) 377–390. l.

Szűrmivesség és árszabályozás a fejedelemség-kori Erdélyben. In: *Szomszédaink között Kelet-Európában. Emlékkönyv Niederhauser Emil 70. születésnapjára*. Szerk. Glatz Ferenc. Bp. 1993. 45–54. l.

Illik-e az emberhez a tartózkodás? Kérdőjelek Vámos Tibor interjúja mellé. *Nép-szabadság* 51(1993) 298. sz. 10. l.

Történészek és politikusok. *Magyar Hírlap* 26(1993) 299. sz. 13. l.

1994

Hungary and the European Economy in Early Modern Times. Aldershot (Hampshire, England), 1994. (Variorum Collected Studies Series) XII, 338 l.

Embourgeoisement or Ennoblement? The Problem of the Lack of Capital in Hungary (Sixteenth and Seventeenth Centuries). In: *Entrepreneurship and the Transformation of the Economy (10th–20th Centuries)*. Essays in Honour of Herman Van der Wee. Editors: Paul Klep–Eddy Van Cauwenberghe. Leuven, 1994. 165–172. l.

[Hozzászólás a Geografia delle correnti migratorie c. témakör vitájában.] In: *Le migrazioni in Europa secc. XIII–XVIII. Atti della „Venticinquesima Settimana di Studi”* (3–8 maggio 1993). A cura di Simonetta Cavaciocchi. Firenze, 1994. (Atti delle „Settimane di Studi” e altri Convegni 25.) 302–303. l.

Molnár Erik születésének 100. évfordulójára. In: *A nemzetközi munkásmozgalom történetéből. Évkönyv. XX. 1994.* Szerk. Harsányi Iván–Jemnitz János–Székely Gábor. Bp. 1994. 317–320. l.

Nem kis része volt benne. Molnár Erik születésének századik évfordulójára. *Nép-szabadság* 52(1994) 295. sz. 23. l.

Szürkeposztó és monopólium a fejedelmi Erdélyben. In: *Korok, régiók, társadalmak. Tanulmányok Gyimesi Sándor 60. születésnapjára.* Szerk. Kulcsár Árpád–Szulovszky János. Bp. 1994. 29–39. l.

Die Verkehrsroute des Levantehandels nach Siebenbürgen und Ungarn in der Zeit Sigismunds. In: *Sigismund von Luxemburg, Kaiser und König in Mitteleuropa 1387–1437. Beiträge zur Herrschaft Kaiser Sigismunds und der europäischen Geschichte um 1400.* Hrsg. von Josef Macek–Ernö Marosi–Ferdinand Seibt. Warendorf, 1994. (Studien zu den Luxemburgern und ihrer Zeit 5.) 192–199. l.

1995

Business Mentality and the Hungarian National Character. In: *National Character and National Ideology in Interwar Eastern Europe.* Ed. by Ivo Banac–Katherine Verdery. New Haven, 1995. (Yale Russian and East European Publications 13.) 83–101. l.

A debreceni posztószövők legrégebb céhszabadalma. Egy 14. század végi oklevél utóélete. *Századok* 129(1995) 63–100. l.

Az európai régiók változó kapcsolatai a XIV–XVIII. században. [Felszólalás a milánói nemzetközi gazdaságtörténeti kongresszuson. Fordította, tömörítette: Fodor Mihályné.] *KLIÓ* 4(1995) 2. sz. 3–9. l.

Hogyan lett a harmincadvából huszad? (1436–1457). *Történelmi Szemle* 37(1995) 257–276. l.

A közép-kelet-európai régió és Csehország. Kora újkori előzmények. *Magyar Tudomány* 40(1995) 512–520. l.

Lenin útja a NEP-hez. In: *A nemzetközi munkásmozgalom történetéből. Évkönyv. XXI. 1995.* Szerk. Harsányi Iván–Jemnitz János–Székely Gábor. Bp. 1995. 47–56. l.

Széljegyzet a boldogság-ideológiákhoz. *Magyar Tudomány* 40(1995) 61–63. l.

[Válasz az Eszmélet szerkesztőségének körkérdésére: Milyen okok következtében alakult ki az államszocializmus Európa keleti felében a 20. században?] *Eszmélet* 1995. 25. sz. 42–48. l.

Válasz a megjegyzésekre. *Magyar Tudomány* 40(1995) 202. l.

1996

Berend T. Iván 65. születésnapjára. For the Sixty-fifth Birthday of Iván T. Berend. In: *A gazdaságtörténet kihívásai. Tanulmányok Berend T. Iván 65. születésnapjára. Challenges of Economic History. Essays in Honour of Ivan T. Berend.* Szerk. Buza János–Csató Tamás–Gyimesi Sándor. Bp. 1996. 9–13., 15–19. l.

Csak egyetlen megjegyzés. *Magyar Tudomány* 41(1996) 1139. l.

The Transcarpathian Routes of Levantine Trade in the Middle Ages. A Short Survey of a Long-standing Controversy. In: *Quand la Montagne aussi a une Histoire.*

Mélanges offerts à Jean-François Bergier. Éditeurs: Martin Körner–François Walter. Bern–Stuttgart–Wien, 1996. 237–246. l.

Ungarija i levantinszkata trgovija prez XIV–XVII vek. *Isztoriceszki Pregled* 52(1996) 6. sz. 123–141. l.

1997

Aba, kebe, igriz. Posztófajták a hódoltsági török vámnaplókban a 16. század derekán. *Történelmi Szemle* 39(1997) 1–19. l.

A Tanácsköztársaság – mai szemmel. *Eszmélet* 1997. 33. sz. 139–140. l.

1998

A harmincadvám Erdélyben és Havasalföldön a 15. század első felében. *Történelmi Szemle* 40(1998) 33–41. l.

„Platea Chapo ucza vocata”. A hazai posztóipar 16. századi történetéből. *Századok* 132(1998) 793–824. l.

1999

A harmincadvám az Anjou-korban és a 14–15. század fordulóján. *Történelmi Szemle* 41(1999) 231–277. l.

Megnyitó a Közgazdaságtudományi Egyetem alapításának 50. évfordulója alkalmából rendezett kiállításon. In: *A kiállítás katalógusa*. Szerk. Zsidi Vilmos. Bp. 1999. 5–6. l.

Történelemtanárunk, Grünvald Fülöp. In: *A BZSH Scheiber Sándor Általános Iskolájának és Gimnáziumának Évkönyve. 5759. (1998/99.)* Szerk. Orbán Ferenc. Bp. 1999. 9–12. l.